

2 ביוני 2026

לכבוד:

רב-ניצב דני לוי
המפקח הכללי של משטרת ישראל

ניצב-משנה תמר ליברטי
מ"מ היועץ המשפטי למשטרת ישראל

שלום רב,

הנדון: שימוש באמצעים לפיזור הפגנות בניגוד לדין

אנו פונות אליכם בהמשך לשורת מקרים חמורים שהתרחשו אתמול במהלך אירועי מחאה ברחבי הארץ, במהלכם שוטרי מחוז ירושלים ומחוז מרכז השתמשו ברימוני הלם ובמכת"זית באופן מסוכן ומנוגד לדין. אנו דורשות בתוקף כי המקרים ייחקרו והוראות החוק והנהלים יחודדו לכלל הדרגים.

1. אתמול, 1.6.2026, התקיימו מספר אירועי מחאה גדולים של קבוצות מהחברה החרדית. בסרטונים שפורסמו בכלי התקשורת ניתן לראות כיצד שוטרים מטילים רימוני הלם ישירות כלפי מפגינים: למרגלותיהם כשהם עומדים בצפיפות (חיים גולדיטש, ורד פלמן, עופר חלפון, יאיר אטינגר "שני פצועים בהפגנות החרדים במחאה על מעצר עריקים" **כאן חדשות** (1.6.2026) (להלן: **גולדיטש**); ביניהם כשהם יושבים על הכביש (קובי רוזן "מכת"זית משפריצה מים וקצף, השוטרים השליכו רימוני הלם – אך המפגינים לא זזים" **כיכר השבת** (1.6.2026) (להלן: **רוזן**); הודיה רן, אפרת פורשר, אודי עציון "עומסי ענק: חרדים חסמו את הכניסה לירושלים ואת מחלף גנות" **מעריב** (1.6.2026)); ואף בזריקה עילית לתוך הקהל לעבר ראשיהם של המפגינים (ראו גולדיטש, לעיל).

2. פנינו למשטרה לא פעם ולא פעמיים בעניין שימוש מסוכן ומנוגד לדין ברימוני הלם, בין היתר בימים 26.5.2021, 20.4.2023 ו-27.11.2024 (ראו את [התכתובת האחרונה באתר האגודה](#)). בעקבות פנייתנו האחרונה עודכן הנוהל המשטירי בעניין, ונקבע כי **אין להטיל רימוני הלם במרחק של פחות מ-5 מטרים מהמפגינים** (סעיף 6ג לנוהל אג"ם מספר 220.010.15 "הפעלה ושימוש ברימון הלם" (להלן: **נוהל רימון הלם**)). כמו כן, בסעיף 3ד(5) לנוהל רימון הלם נקבע כי יש להימנע ככל הניתן משימוש ברימוני הלם כלפי אוכלוסיות מיוחדות כגון ילדים. הסרטונים שפורסמו בכלי התקשורת מצביעים על הפרה בוטה של נהל רימון הלם, משרימוני ההלם הוטלו בין מפגינים צפופים וכאשר נמצאים במקום ילדים.

3. בנוסף, באחת ההפגנות תועדה מכת"זית מתקרבת למפגינים בצורה מסוכנת ומתיזה עליהם קצף (ראו רוזן, לעיל), בניגוד מפורש לתיקון החקיקה שנכנס לתוקף לפני פחות מחודש ואשר קובע כי יש להפעיל מכת"זית עם מים נקיים בלבד וללא תוספת חומר, ובכלל זה תוספת צבע או ריח (סעיף 89א(א) לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971). הפעלת המכת"זית כללה גם התזה ישירה ממרחק מזערי, כולל לעבר ראשיהם של מפגינים, בניגוד לנוהל המשטירי הקובע כי התזה בכינון ישיר תיעשה ממרחק של כ-20 מטרים מהמפגינים (סעיף 6א(5) לנוהל

אג"ם מספר 220.010.12 "נוהל הפעלה ושימוש במכת"ז" (להלן: **נוהל מכת"ז**)), ולא תתבצע לעבר ראשו של אדם (סעיף 6א(6) לנוהל מכת"ז).

4. בשולי הדברים, נציין גם כי במהלך אירועי המחאה, תועד שוטר מרסס מפגינים בעיניהם באמצעות תרסיס גז פלפל אישי, ללא כל הצדקה ובניגוד לנהלי המשטרה. על פי דיווחו של כתב "ידיעות אחרונות" ו-"ynet", לירן תמרי, בית משפט השלום הורה למחלקה לחקירות שוטרים לחקור את המקרה. ניתן לצפות בתיעוד ובדיווח [כאן](#).

5. נראה כי יש צורך לשוב ולהזכיר, כי השימוש באמצעים לפיזור הפגנות חייב להיעשות בזהירות, בשיקול דעת ובהתאם לדין. זאת, הן בשל הסכנה לפגיעה בשלמות הגוף ואף בחיי אדם, והן לצורך הבטחת חופש המחאה שהוא מאבני היסוד בחברה דמוקרטית. על כן, אנו דורשות כי האירועים המתוארים לעיל ייחקרו וכי הוראות החוק וההנחיות בעניין אמצעים לפיזור הפגנות יחודדו בפני כלל הדרגים.

בברכה,

עדן גלעד, עו"ד

רכזת חופש המחאה

העתקים:

ניצב אבשלום פלד, מפקד מחוז ירושלים

ניצב אמיר כהן, מפקד מחוז מרכז